

NAPLÓ

Előfizetési ár:
 Egész évre 4 K | Egyes szám ára 4 fill.
 Fél " 2 K
 Folyóiratoknál 6 fillér.
 Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felölős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
 Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

A Haverda ügy Szegeden Ravasz kivándorlók

Előfizetési felhívás.

A „NAPLÓ”

Január hó 1-én lép az ötödik évfolyamába, ami egy hétfői napon megjelenő lapnál, életrevalóságának, ha nem is fényes, de mindenesetre, tekintélyes, számottevő bizonyága. Erre az eredményre szerény önértékeléssel hivatkozhatunk, mert lapunk, bár tartózkodik minden politikától, hétről hétre mindinkább terjed annak a közönségnek a körében, mely higgyék bírálataival a lap irányát értékelni és becsülni tanulta.

A „Napló” elsősorban a magyarországnak és minden igaz magyar ügynek lelkes és gondos ápolója.

A politikán kívül, a társadalom minden rétegeinek érdekeit képviseli teljes tárgyilagossággal, meleg szeretettel és igazságos elfogulatlansággal.

A kisemberek, az egyszerű munkásság ügyeit ép úgy méltatjuk, mint a paloták szerencsés lakóit és szerény keretekben az irodalom és művészet minden termékére is kiterjeszkedünk.

E törekvésünkben, a magyar irodalom és hírlapírás legjelesebb művelői támogatnak és ma már az ország minden részében olyan ismert jönevű munkatársakkal dicsekedhetünk, ami lehetővé teszi, hogy az aktuális eseményeket és kérdéseket mindig alapos tudással, lelkiismeretes, igazságos elbírálat alapján tárgyalhassuk.

Az újév kezdetével, lapunkat a „Regénycsarnok” rovattal bővítettük és már január elsején megkezdjük egy elismert nevű jeles írónk

„Az Angyalföld titkai”

című rendkívül érdekesítő új regényének közlését, melyet minden újabb előfizetőnknek díjtalanul megküldünk.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokzatán olvashatók. Az előfizetési pénzek a „Napló” kiadóhivatalához (Budapest, Dohány-utca 88. szám alá) küldendő.

Bizalommal tesszük le tehát lapunk V. évfolyamának sorsát a hírlapkedvelő közönség kezeibe, azon reményben, hogy buzgó törekvésünket hazafias támogatására méltónak fogja találni.

Kiváló tisztelettel:

A „NAPLÓ”
 szerkesztősége és kiadóhivatala

Az ünnep hetében.

Vannak emberek, akiknek mindig ünnepük van, akik mindig élveznek és akiknek örökös semmittevésben kell leélniök „szomorú” életüket. Kétségkívül irigylésre méltó emberek ezek, akiknek minden jó, minden kényelem és időöltési élvezet meg van adva. Így kell ennek lenni, mert hiszen akkor miért élnek örökös élvezetek és élvehajzásuk közepette, ha a módjuk ezt nem engedné?!

Nekik a hétköznapok az ünnepnapok s az ünnepek a hétköznapok. Mig aztán vannak olyan emberek is, akiknek soha sincs ünnepük, ellenben a munka, a küzdés, vesződések, nyomorúság, végnélküli náluk. Mert ha egyformák volnánk, az nagyobb baj volna, mint a mostani, hogy t. i. nem vagyunk egyformák. Mert vagy dolgozna minden ember, vagy nem dolgozna. És ez mindkét esetben baj volna.

Szóval az embereknek mindenféle alakulás bajukra van, így nem csuda, ha a kultúra kereke lassan mozdul, vagy ha pedig mozdul, akkor nagyon csikorog. Megkenésről pedig senki sem akar gondoskodni.

Ami pedig a szorosán vett ünnepnapokat illeti, a mai ünnepnapok és a régiéket közti aránytalan a párhuzam. A mai modernnek másképp értelmezik az ünnepet, ma az ünnep fogalma szecesszionált fogalom és teljesen elüt a régiéktől. A dogmatikus ünnepnapok a városokban kihalófélben vannak; de azért szünetel a munka, nem zug a gépkerek, nem csörömpöl a pöröly. De a korcsma forgalmas. Az alkohol mérget ezernyi ember „élvezi” a potya ünnepnap örömeire.

A mai karácsony is igen sokban különbözik a régiéktől. Az emberek ma már nem avval az áhitattal ünneplik meg a legszebb, a kereszténység, a szeretet legnagyobb ünnepét. Így felületesen áttekintve talán nem találunk különbséget, most is áll minden asztalon a karácsonyfa ugyanazokkal a czukorbábukkal, a gyermekszobák most is telve játékokkal és a szentnap előestélyén most is siet mindenki haza, hogy családja körében töltsék az estét. És mégis...

Nem így volt régen. Más érzéssel ültük körül a karácsonyfa, más érzéssel ültünk gyermekeinkkel, más volt a levegő, az érzés, az áhitat.

Mély lélektani okokban kell keresnünk ezt a változást. Talán első

sorban abban, hogy a mai kultur-emberek nagyobb, nehezebb küzdelmet fejtenek ki a megélhetésért és ebben a nehéz mondhatni gigászi küzdelmek között a családi élet melege lassankint kihül, amint kihül a szeretet, a hit érzése is és helyet ad az önzésnek, az érdeknek, a kenyérért való brutális küzdelemnek, a megélhetésért való élet-halál harcoknak.

Nézzünk csak meg egy mai kultur-családot. A családfő korán reggel már talpon van és vagy otthon, de legtöbbször a kávéházban kapja be reggelijét. Azután rohan vagy a hivatalba, vagy az üzletbe, tözsdére vagy egyéb üzlet után lát. Délben újból együtt ül a család egy rövid félórát enédnél, melynek végeztével a családfő szalad a kávéházba, ott várják már a kártyapártneri vagy a törzsasztala. A vacsoránál találjuk őt újból otthon, de akkor is csak annak végéig. Így él a családfő. Az asszony, az anya élete nem sokban különbözik a férfitől. Nézzünk csak be a kávéházak ablakain, egész nap ott ülnek, asztalokat foglalva le vagy trécseléssel töltik idejüket vagy flirteléssel. Főzést, takarítást és egyéb házi munkát elvégez a szakácsnő, a mindenes lány. A gyermekek, ha már egy kicsit nagyok, függetlenül, szabadjára élnek, ki-ki a maga kedvtelése szerint. A nevelést, magától az élettől, jobban mondva a társaságtól kapják. Ha jó társaságba kerülnek szép, jó gondolkodást és életfilozófiát szereznek, ha azonban rossz társaságba keveredik, úgy elzülnek.

Hát ilyen családi élet, ilyen nevelés mellett képtelen vagy legalább is ritka dolog a szép, meleg családi élet.

Másképp volt ez régen. A mi anyánk családi élete szebb volt, melegebb volt és minden tekintetben különb volt, ahová nem tört be, nem halatszott be az élet kufárijának lármája, a tülekedés, az irigység, a kenyérharc, az kívül maradt. Benn csendes boldogság honolt, a szeretet és békeség.

Es mikor eljött a szent karácsony estéje, mikor kigyulltak a karácsonyfa apró viaszgyertyái, körül állta a család apraja, nagyja és együtt örültek, együtt imádkoztak és együtt ünnepezték a Jézus születése napját.

A templomokba még járnak az emberek, de imádságuk már nem a lelkük áhitata, hanem csak külsőség, csak hagyományos szokás.

És lassankint a templomba jár is kimegy a divatból, lassankint a szép karácsony ünneplése is a múltté lesz és legfeljebb csak a törvény fogja ránk parancsolni, hogy ünnepezzünk.

És csak nép emléke lesz a karácsony amelyre jólesően fogunk visszaemlékezni.

A fenyőfa,

(Karácsonyi regé.)

Valamikor réges-régen, egy szebb világban történt:

az állatok, a növények beszélni tudtak; éppen mint az emberek. A madarak édes-bus érzelmek szavával zengték dalaikat. A növények — mint Tompa Mihály világregéiben a szeretet-gyűlölet, szelidség-harag, alázat-gőg és más különféle szenvedélyek rabjai voltak.

Ebben a csodálatos világban élt a fenyő is. Akkor csak amolyan igénytelen iczi piczi fa, akivel senki sem törődött. Meg se látták...

Talán azért volt olyan alázatos, meghunyászkodó a szegény kis fenyő.

Telt, mult az idő. Egyszer a fák gyűlést tartottak egy rengeteg erdőben. Megjelent ott — hogy többet ne emlitsék — a pálmák, a nyárfélék, a fűzök, a nyírfák, a jegenyék, bükkök, gyümölcsfák mindenféle fajta. Természelesen ott volt a fenyő is.

Egyik-másik fa nem bírt magával annyira pöffeszkedett. Büszkén emlegette nemes származását, sőt méltólag tekintett a kisebb fajú fákra.

Az egyszerű, cserjeféle fenyőnek alig volt maradása. Majdhogy fel nem falták a hatalmas platánok, bükkök, nyírfák.

— Mit keress itt köztünk ez a nyomorult fa? — kérdezték többen.

— Nézzétek, a haszontalan, lombjai sincsenek!

— Dalos madár nem fészkel rajta!

— Gyümölcsét senki sem eheti!

— Aztán a fája, milyen gyenge és mily könnyen tüzet fog.

— A paloták fényes butorai között hiába keresed!

— Legfőlegb egy-egy hitvány korporsót rónak össze belőle!

A szegény, bántalmazott, kigunyolt fenyő visszavonult egyik félreeső helyre s elkezdett keservesen sirni... Meghallotta ezt az erdő Tündére. Megesett a szíve rajta. Pártfogásába vette a méltatlanul bántalmazott alázatos kis fát.

2. oldal.

Aztán bíraskodott:
A kevély, henczegő fára kimondotta a könnyű hervadás átkát. A fenyőt pedig felmagasztalta, a legmagasabb hegyekre helyezte, szép magas növésű és — ami legfőbb — téli virulással is megáldotta.

Ily körülmények közt a fenyő egyik legkedvesebb, legszebb fává lett. Költői szépségét az emberek holdog karácsonyi örvendezéseiknél érvényesítik. Valóban a fenyőfa lett a karácsonyi tündérvilág központja. Apró lángokkal, tarka-barka ajándékokkal himbálózó ágai alatt születnek meg azok az ártatlan örömdök, melyet a kis Jézus a jó gyermekeknek szokott szerezni.

Isten a kevélyeknek ellenül,
Az alázatosokat felmagasztalja!

Fülei Szántó Lajos.

Zálogszedulákat

briliánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit urjonnan vették. Schiller Isidor, Sip-utca 8

Dr. Wettenstein Szanatorium R.-T. tüdőbeteg ambulatoriuma

VII. kerület, Délibáb-utca 23. szám
Betegfelvétel és rendelés:

d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.
Igazgató főorvos: Dr. Wettenstein József.

A Napló Mindenütt

Komoly bohémek.

Az írásművészet könnyelmű bohémjeik othrust öltöttek és komoly, emberbaráti, kollegiás határozatra gyűltek össze, hogy megalakítsák „Az újságírók betegpénztárát.” Sok-sok idő kellett, míg ez a határozat megérlelődött, sok-sok érdemes íróársunk pusztult el, a munkában kifáradva, megtörten, a legnagyobb nyomorúságban, segély és támasz nélkül, heteken, sőt hónapokon át betegen selylődvé, elhagyatva mindazoktól, akiket tollával a közvélemény szárnyára emelkedni segített, elhagyatva mindazoktól, akiknek sikere csak félsiker lett volna, az újságírók segítő jóakarata nélkül. És amikor beláttuk, hogy ez nem jól van így, hogy még látszólagos jó barátaink is csak addig értékelnek, amíg hiúságoknak szószólói vagyunk, akkor mindinkább előtérbe toltuk a „segíts magadon” példaszó elkerülhetlen megvalósítása. Néhány lelkes kollegánk újból felszínre hozta, a már gyakrabban el-eitett eszmét, Singer Zsigmond és Herczeg Ferenc lelkesen felkarolta, a hirlapkiadók zöme nagylelkűen támogatva és ma már odajutottunk, hogy a betegsegélyező egyesület megalakult és elnökévé egyhangú lelkesedéssel Singer Zsigmondot, alelnökévé pedig Deutsch Antalt választotta meg. A hirlapírók oly sok szolgálatot tettek már a jótékony intézmények ajánlásában, hogy most joggal remélhetik, hogy a közönség meleg szíve a hirlapírók e legújabb humanus intézményétől sem vonja meg jótékonyágát és készségesen járul nemcsak adományaival azok támogatására, akik egész életüket nehéz, fárasztó, éjjeli munkában a közérdek szolgálatában töltik el.

Mindazoknak a kik létrehozták, akik támogatják, fejlesztik és ápolják, legszebb jutalma, a szenvedő betegek őszinte elismerése és hálája, — legyen!

Kiskoru völegények.

A megélhetés súlyos kérdése ránehezedik a házassaladó fiatal emberekre is, — azért olyan nehéz manapság az eladó leányokat tököző alá juttatni. A szégyenség kerékkötője a jövőendő boldogságnak, sőt számos diák-

gyereket arra is kényszerít, hogy egyetemi éveinek elvégzése érdekében szétnezzon a leányos házaknál és ott az ellátás és tandíjak ellenében leköti — egész jövőjét, boldogságát, talán még a másvilági üdvösségét is... És a mamák kapva-kapnak a kínálkozó jó alkalmon, hogy maguknak — helyesebben leányaiknak, — a kiskoru völegényeket biztosítsák. Fűredj lenő orvosnövendék is ezt a már mindennapi módot választotta tanvelei elvégzésére, de az oklevél megszerzése után nem érezte magát kötelezve a házassági ígérlet beváltására. Am a mama nem engedi szép reményeit elpárologni, hanem beperelte a hűtlen trubadurt, házasságzédelgés címén. Hogy az ilyen kényszerült és per utján esetleg létrejött boldogságnak milyen keserű utóíze lesz, azt csak az a jó lsten tudná megmondani, aki tudvalévolg a házasságokat az égben szokta kötni.

IRODALOM MUVESET

HIABA SZÜLETTEL.

Irtá: Szabolcska Mihály.

Hiába születél:
Világ megváltója,
Világ jölteveje;
Örök szereteinek
Aldott hirdetője!

Hiába születél:
Magasabb világok
Mennyei követje,
Az égnek e földre
Küldött üzenetje!

Csak ember az ember,
Földhöz tapadó sár,
Bünei barátja;
Mint ha nem is jöttél
Volna e világra!

Üldözöd, akik
Golgotára vittek,
Keresztfára vontak:
Ma is csak, ma is csak
Azok, akik voltak!

... Hiába születél
Világ megváltója,
Világ jölteveje;
Örök szereteinek
Aldott hirdetője!

Fővárosi színházak. A Nemzeti Színházban a múlt héten került színre először a „Sárinén” Móríc Zsigmond, széptelenségű tárcáról 3 felvonásos paraszttvígjátéka, nem mindennapi sikerrel, melyből mindenekelőtt a két főszereplőnek, az örök ifjú, örökművészetű és elpusztíthatatlan kedélyű Blaha Lujának és a nagy mesternek Ujházi Edének jutott ki az osztályrészt, akik nemes művészetük minden erejét és lényét ragyogtatták. Az új darab azóta folytonosan fokozódó érdeklődéssel műsoron tartja magát. — A Városligeti színházban szombaton mutatták be Albini Félix és Bodánszky Róbert „Treuk háro” című új operettjét, melyet Hervai Frigyes fordított, a főle megszokott zamatos magyarsággal. Az újdonságot a telt ház meleg érdeklődéssel, zajos tapsokkal fogadta, melyből egyenlő rész jutott a színház vendégművésznőjének Kury Klárának, Mezei Ilonának, Láng Etelnek, valamint a férfiak közül Ferenczi Károly, Csapó, Kiss, Szalai, Fekete és Vilinszkynek is. — A Vígyszínház karácsonyi ajándékul, mint minden évben, most is meghozta Komor Gyula, mulatságos gyermekmeséjét a „Furfangos tata” cím alatt, melyben Vendrey Molnár Aranka, Jancsó Jolán, Sarkadi Győző és Tihanyi szórakoztatják a gyönyörködő gyermekereget.

A körműcibányai csipkeverő iskola, most adta ki értesítőjét az 1908/9-ik évről Víz Ferencz, bizottsági jegyző gondos szerkesztésében. Ez az iskola valóságos áldása az ottani szegényebb sorsu népnek és tanárai rendkívüli lelkes odaadásával ma már állandó jövedelemforrássá nőtte ki magát. A felügyelő bizottság elnöke Faith Mátyás, tagjai Angyal Béla, dr. Griger Miklós, Hlatky József, P szotka Ferencz, Raner Sándor, Tandlich Lipót és Víz Ferencz, valamint a tanítónők Halmos Mária, Bárány Anna, Krivicz Berta, Szopki Erzébet, Sztraka Adél, Turcz Terézia és Wagner Anna olyan elismerésméltó derék munkát végeztek, hogy az iskola munkái ma már a külföldi készítményekkel bátran felvehetik a versenyt, sőt izlés és csin tekintetében néha föltulmulják. A növendékek és munkásnők az év folyamán termeltek összesen: 8546.95 m. csipkét, 7230 korona 93 fillér értékben. Ezek a számok fényes bizonyítékai egy felügyelő bizottság, mint a tanárok lelkes, odaadó ügybuzgalmának.

Fővárosi orfeum. A nagymezőutcazi „Fővárosi Orfeum” mely Waldmann Imre, európai hírnevű, jóízű igazgató vezetése alatt, ezt a mulatóhelyet a fővárosi előkelő közönség valóságos gyűléshelyévé tette, most december hónapban olyan műsört mutatott be, a minőt a kontinensen scholse láthatni. Egyik szám jelesebb és művészebb a másiknál és a ki a műsört végig élvezte, azzal a megnyugtató tudattal távozik, hogy ebbe a finom izlésű mulatóba, az anyák pirulás nélkül vihetik el leányaikat. A délutáni mérsékelt áru előadásokon ugyanazt a műsört mutatják be, mint az esteli előadásokon. A januári műsor egészen új művészeket mutat majd be, a kiket az igazgatóság nagy áldozatok árán szerződtetett, hogy a közönség bizalmát és tetszését még inkább biztosítsa magának. A nagy látogatottság miatt az esteli pénztárnál rendszerint nagy torlás szokott támadni, azért tanácsos a jegyeket lehetőleg nappal megváltani.

TÖRLEY PEZSGŐ

A Haverda-ügy Szegeden.

0. t fogják tárgyalni.

A nagy port felvert Haverda-ügy a szabadkai botrányok után, úgy látszik, mégis csak Szegedre kerül. Az igazságügyminiszterium a minap átiratot intézett a szegedi törvényszékhez, amelyhez kérdést intézett, lehetne-e egy hat napos rendkívüli esküdtszéki ciklust a szegedi esküdtszék munkakeretébe beállítani? A szegedi törvényszék válasza a volt, hogy: lehet.

Most aztán érdekes fordulat történt ebben az ügyben. Szegedre érkezett Lampel Vilmos miniszteri osztálytanácsos, aki hosszas tanácskozási folytatott Hamza Géza törvényszéki elnökkel a Haverda-ügynek itt való tárgyalása iránt. A miniszteri osztálytanácsos legelőbb is az iránt érdeklődött, hogy a szegedi esküdtszéki tárgyaló terem mellett van-e kellő számban olyan helyiség, melyekben a bűntény vádlottait és tanuit el lehet különíteni.

Hamza Géza bemutatta a miniszteri osztálytanácsosnak a szegedi esküdtszéki tárgyaló termet, amelyet e végből teljesen kivilágítottak, megmutatta az esküdték, a bíróság, a védők, a szakértők tanácskozó helyiségeit és a vádlottak, tanuk szobáit. A miniszteri osztálytanácsos meggyőződhetett arról, hogy a szegedi esküdtszéki terem mindenestre alkalmas és modern főtárgyalási terem, amely magasan fölülte áll annak a rozoga helyiségnek, melyben a szabadkai tárgyalás lefolyt.

A miniszteri osztálytanácsos bizonyára a legjobb információt adja illetékes helyen a szegedi törvényszék viszonyairól, a tárgyalási teremről és ennek eredménye az lesz, hogy a Haverda-ügyet itt fogja a Kuria letárgyalatni. Beavatott bírói körökből úgy értesültünk, hogy a Haverda-ügyet rendkívüli esküdtszéki ciklusban fogják Szegeden tárgyalni, még pedig január második felében, vagy a februári rendes esküdtszéki ciklus után.

Hír szerint a Haverda-ügy tárgyalási elnöke Póky Elek táblabíró, szavaabírák Gerhauser József dr. és Nagy Zoltán törvényszéki bírók, ügyész Szapár József dr. vezető ügyész lesz. Mind a négy érdemes, jeles jogász ember, akiknek szakavatott, magas tudását mindenütt elismerik. Már ez is nagy biztosíték arra, hogy a szegedi törvényszék

3000 darab Japán PARAVÁN

(KÁLYHA-ELLENZŐ)

érke- NAGASAKI gőzhajóval, a mely zett a Nagasaki míg a készlet tart, a következő rendkívül kényelmes árban jut elárussítára:

- 190 cm. magas, 92 cm. széles drap alapon, aranyhímzéssel K 14.—
- 165 cm. magas, 120 cm. széles, színes szövet alapon, remek szép kézi hímzéssel K 21.—
- 118 cm. magas, 130 cm. széles, feltete szövet alapon, aranyhímzéssel K 22.—
- Ugyanez színes alapon K 26.—
- 169 cm. magas, 200 cm. széles, remek szép kézi hímzéssel, színes alapon K 38.—
- 160 cm. magas, 260 cm. széles, fantázie hímzéssel, szövet alapon K 50.—
- 160 cm. magas, 200 cm. széles, művészi hímzett kézi hímzéssel, szövet alapon K 58.—

KOTÁNYI JÁNOS
VI., Teréz-körut 7. sz.
és annak belvárosi áruaktára
Presster Béla
IV., Kecskeméti-utca 8. szám.

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sirkőven rendkívül nagy választékban kapható.
Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában

Minden e számba vágó munkát, temetési javítások, véresek és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készülnek.

esküdtbírói tárgyalásán nem fog-
nak olyan botrányok előfordulni,
mint Szabadkán.

A Haverda-ügy szegedi tárgyalá-
sát a Kuria halgatólag már elren-
delte, valószínűleg a napokban hi-
vatosan is megkapják az illeteke-
sek az értesítést, hogy a Haverda
Mariska és társai bűnügye esküdt-
széki tárgyalására a Kuria Szegedet
delegálta.

„HUNGÁRIA“ biztonsági petroleum

(különlegesség).

Csakis Hungária } védjegyü,
petroleum } olomzárral
áruház } ellátott kan-
nában valódi, miért is átvételkor méltó-
tízassék védjegyre figyelni. — 3
literes kölcsön-kannákban házhoz szál-
lítva ára 70 fillér. Kiváló tisztelettel

„Hungária“ petroleum áruház
(Kovács Akos)

Központi iroda és raktár:
VI. ker., Király-utca 54. sz.

Fióküzlet:
VIII., Népszínház-utca 32. sz.

Megrendelési és árusító telepek: Varga
Sándor fűszerkereskedő VII., Rottenbil-
ler-utca 1. Baross-tér sarkán. Telefon
177-30. Márkus Jakab fűszerkereskedő,
I. ker., Attila-utca 12. Telefon 40-53.

TELEFON 115-90.

Ravasz kivándorlók.

A csáktornyai határrendőrök ravasz
módját eszelték ki, hogy annak a
gyanujuknak alaposágáról meggyő-
ződést szerezzenek, hogy az utlevél
nélkül kivándorlóknak a határon
való átkelését a vasuti kalauzok elő-
mozdítsák.

Két határrendőr Csáktornyáról
Budapestre utazott, hol olcsó pénz-
ben beszerizték maguknak két ko-
pott parasztyunyat s ezeket magukra
öltve a budai állomáson felszálltak
az esti személyvonatra. Mikor a
kalauz szigorú arccal jött a jegye-
ket lyukasztani, az áruház határ-
rendőrök nagy titokzatosan utána
sonfordáltak a kocsi folyosójára és
aggodalmas arckifejezéssel közölték
vele, hogy ők szegény szorongatott
kivándorlók, akik a jó kalauz ur tá-
mogatása nélkül aligha tudnának
keresztül siklani a csáktornyai ha-
tárrendőrség tűzvonalán. A vasuti
jegyeknek szigorú erkölcsű lyukasztó-
ja eleinte hallani sem akart a sus-
kusról, midőn azonban a szerepüket
jól játszó álkivándorlók kérésük na-
gyobb nyomatéka kedvéért egy-egy
ropogós 20 koronás bankjegyet

csuszattak kezébe, iziben megvál-
tozott és belement a csapdába. A
vonat megérkezett a csáktornyai ál-
lomásra, a kalauz féltő gonddal ör-
kődött a gavallér „kivándorlók“ fö-
lött, kik mindketten szerencsésen
átjutottak a határon.

Prágerhofig tartott a kedélyesség,
ekkor azonban a két görnyedő, alá-
zatos „paraszt“ kiegyenesedett és
feltárta valódi minőségét a halott-
halványra sápadt kalauz előtt. Ez
eleinte mentegetőzni próbált, de
látva, hogy nem használ a hebegés
és dadogás, kénytelen-kelletlen kö-
vette a borzasztó metamorfózison
átment „kivándorlókat“ az állomás-
főnöki irodába, hova egy kis
barátságos jegyzőkönyvfelvétele in-
vitálták.

A kalauzt, mint értesülünk, a
vasutársaság állásától rögtön fel-
függesztette és szigorú eljárást in-
dított meg ellene.

Nyilttér.

Sternberg
Ármin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyár
központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

**kaphatók a legjobb és
legolcsóbb hangszerek.**

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK minden
cikkről külön-külön jelennek
meg. Érdeklődőknek kívánatra
ingyen és bérmentve küldetnek.

KITÜNTETVE! A m. kir. kormány
által alapított „Millenniumi állami
érem“-mel melyet a hangszer-csoport
összes versenyzői közül **kizárólag**
csakis **czégünk nyert el.**

Közgazdaság.

A Budapesti Általános Villamossági Tár-
sulat részvényei. Pénzügyi körökben ér-
tehető érdeklődéssel kísérik az osztrák
általános légszergyárak részéről alap-
ított Budapesti Általános Villamossági
Részvénytársaság részvényeinek áremel-
kedését. Az utolsó két nap alatt ezek a
részvények negyven koronával emel-
kedtek. Beavatott helyen a részvények
nek állandó áremelkedését a vállalat

kedvező üzletmenetével hozzák kap-
csolatba. Minthogy az osztrák vállalatnak
budapesti légszergyárait a szé-
kesfőváros megváltotta, az osztrák tár-
saság most a villamossági vállalatnak
intenzív fejlesztésével foglalkozik, lényeg-
esen megnagyobbítja avállalatot, ami
viszont szükségessé fogja tenni a kö-
zelebbi jövőben a társaság alapítókéjé-
nek felemelését. A villamossági tár-
saság tavaly 16 korona osztalékot fizetett
részvényeinek.

HIREK A hétről.

Cselédkérdés.

A cselédkérdés állandóan nyilván-
tartott problémája a társadalomnak,
annyira megszokott és megunt, hogy
csak kuplékban, krokikban foglalkoz-
nak vele. A mindennapi élet a cseléd-
problémát, amely megoldásra vár már
isten tudja mióta, két részre osztotta.
Az egyik a „mai“ cseléd, a rossz
cseléd problémája, a drága, szemtelen,
tolvaj, erkölcstelen, rosszmájú nőszem-
élyé, aki gyakrabban változtatja he-
lyét, mint az ingét és gazdája életé-
ben az örök keserűség forrását jelenti.
A másik, a szegény, istentől-embertől
elhagyott mártír, akit cselédszerzők
nyuznak, lelketlen nagyságák kinez-
nek, leánykereskedők környékeznek,
akinek élete kinnak és győtrődésnek
tarka mozaikja.

A főváros most egy újítással próbál-
kozik a cselédmizariák terén. Szi-
gorítja a cselédszabályzatot, amely
irott malasztálnál, vagy mondhatjuk:
maszlagnál nem egyéb. Az újítás sze-
rint cselédszerzésre nem kap engedelm-
et az olyan ember, akit leánykeres-
kedés, vagy erkölcstelen üzelmek miatt
jogerősen elítéltek. Ha a cselédkérdés
azonos lenne a prostitúció kérdésével,
e rendezéstől várhatnánk némi ered-
ményt. De a kérdés csak tizedsorban
függ össze a prostitúcióval, ellenben
elsősorban a mindennapi polgári élet,
a család kérdése. Dicséretes, hogy új-
ját akarják állani a leányzók megron-
tásának, de ez csak egyik kis részlete
a megoldásra váró föladataknak. Min-
denekelőtt olyan intézkedésekre van
szükség, amelyek a cseléd jogi helye-
zetét modern alapon szabályozzák és
a rossz cseléd megbüntetését éppen
úgy lehetővé teszik, mint a rossz gaz-
dát; amelyek a bérviszonyokat szabá-
lyozzák s a cselédszerzők és legények
zsarolásait megakadályozzák. Amíg
abszolút modern törvények és szabály-
zatok nem lépnek a mai elavultak s
betarthatatlanok helyébe, addig nem
használhat semmiféle végleges ren-
dés.

A megváltozott szociális viszonyok-
nak és életfeltételeknek megfelelően
már számtalan új, modern, vagy leg-
alább ilyennek ígérkezett törvényt és
szabályzatot alkottak nálunk munka-
adóról. Csak az általános érdekü, az
egész társadalmat állandóan foglalkoz-
tató cselédproblémával nem foglalkoz-
tak az illetékes körök.

A legjobb barát a jó szaklap, éppezért
mindenki, aki szakmájában magát kel-
lőleg kiképezni, mindenről pontos ér-
tesítést tudni és tájékozódni akar, már

régen a Biztosítási és Közgazdasági
Lapok olvasói sorába lépett. A lap
vezetősége viszont folyton terjesztvén
és fejlesztvén az ujságot, minden alkal-
mat megragad, hogy olvasóinak a leg-
jobbát, a leghasznosabbat és azt
nyujtsa, amire mindenkor szüksége
van. Tanácsot, felvilágosítást, bonyo-
lult kérdésekben utbaigazítást talál az
ujság minden olvasója, előfizetője. A
lap ennek dacára olcsó, egész évre 12
korona és aki az egy évi előfizetést
előre beküldi, ingyen kapja meg a
biztosítási tudnivalók tárházát, a Ma-
gyar Biztosítási Évkönyvet.

Karácsonyi vásár. Olvasóink szí-
ves figyelmét felhívjuk Gertler Adolf
kézimunka és műrajzolónak lapunk
mai számában közzétett hirdetésére
melyben a jőnévű czég a karácsonyi
ünnepek alkalmából **december 31-ig**
terjedő karácsonyi vásárt rendez, a
saját műhelyében legelőkelőbb iz-
éssel készült mindennemű diszmun-
kákból, kelmékből és anyagokból.

Kiadja:

A „NAPLO“ UJSÁGVÁLLALATA.

Minden étkezés után egy
késhegy nyit

DIGESTOL GLÜCK

legtökéletesebb emésztőporból,
mely elősegíti az emésztést, fo-
kozza a bélműködést és étvágy-
javítólag hat. Javalva van a gyom-
or és bél legkülönbözőbb bán-
talmainál, bélrengéségnél, ét-
oo vágytalanságnál stb. oo
Kapható 3 K-ért minden gyógyszerertárban
3 dabozt 3 K-ért franco külf. Forrástár:
GLÜCK REZSŐ gyógyszerertára
Budapest, VI., Hungária-körút 93.

Fogak

és fogorokat
szápadlás nél-
kül a természé-
tes fogaktól
meg nem különböztethető és rágasra kitűnt
10 évi szavatosság mellett készit

Guttermuth János

mű-fog specialista

Budapest, VII., Baross-tér 20. I. Jobbra 3.
Kitüntetve. Kitüntetve

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni,
mert ketten vagyunk a házban. — Erkezés-
kor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as
számu gombot megnyomni, hogy az érke-
zők sorrendje betartassék. Telefon 159-63

Ipar csodája,

hogy már **25 koronáért** késziték
saját műhelyemben remek szabásu
férfi öltönyt, felöltöt vagy téli kabátot
tisztá gyapjuszövetből mérték után.

Kardos Ármin
férfiszabó.

Budapest, VII., István-ut 14.
Vidékre mintákat bérmentve küldök.

Lőw Sándor Budapest,

ő Cs. és Kir. Fensége József főherceg udvari szállítója.

VIII., József-körút 81. szám.

Legjobb munka és kitűnő anyag irásbeli jótállás mellett. — Saját ékszer- és óraműhely. — Méltányos árak. A magy.
kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirtda szerződött oraszállítója. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem érdemes rongyosan járni!

FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester
BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. Vidékieknek mintát bérmentve küldök.

Ha **12 forintért** rendelhetek divatos
öltönyt, felöltöt vagy téli kabátot
finom gyapjuszövetből mérték után.

'Mátyás király' kávéház

Rákóczy-ut 19.

Estétkint

Farkas Pali és Csorba Zsiga
híres zenekara hangversenyez.

Válogatott színházi vacsora, hideg buffet.

Tisztelettel

Nagy Sándor
kávéháztulajdonos.

Legjobb benzínmotoros
cséplő-készletek csakis

Kállai Lajos motorgyárában

Budapest, VI., Gyár-utca 28.

Kaphatók. — Tessék díszfőrlapot kőnni

? Hol találkozunk ?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:

Glaser 'METEOR' kávéháza

BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,
ahol az összes hazai és külföldi hírlapok
olvashatók és mindenféle kávéházi italok
a legméltányosabb árrban számíttatnak.

HODOSIA

Aréna kávéházában

(Aréna-ut és Damjanich-utca sarok.)

Minden este

elsőrendű cigányzenekar hangversenyez

Téli fürdőkúra

A Budai Szt.-Lukácsfürdő Nagyszállója-ban és Thermal-szállódájában.
lakás teljes ellátással naponként 10 koronától felebe. Minden szobától fűtött folyosók vezetnek az iszapfürdőhöz. Természetes forró-, meleg-kénes források, iszapborogatások. Prospektust küld a Szt.-Lukácsfürdő R.-T. Budapest, Budán.
Kristály forrásásványvíz étvágyat javító gyomorrontást megakadályoz.

BUTOR.

Arverésen vett régi és új, legolcsóbbtól a legjobb minőségig. Ugyiszintén amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebédlő- és úri szobák, angol börgarnitúrák, szalongszék, szőnyegek, csillárok, petroleum-lámpák, olajfestmények és irodai berendezések legolcsóbban beszerezhetők

Ancsel és társánál,
Dob-utca 22.

Kézimunkák,

előrajzolt, kezdett és kész kivitelben u. m. hozzávaló kelmék és anyagok legjobban és olcsó árrban kaphatók.

Gertler Adolf,
kézimunka iparos és műrajzoló
VIII. ker., József-körút 75 szám.

Elsőrendű Strucz-pamut (Asztragan) minden színben

1 Motring 10 dgr. 1 kor.

Vidékre árjegyzéket ingyen küldök.

Sedianszky József szücsmester

Budapest, VII., Klauzál u. 2.

Ajánlók a f. c. községeknek mindenféle szücsmunkák elkészítésére u. m.:
magyar díszruhák, muffok, cipkék, férfi- és női utazó bundákat.
Javítások elvégzése, a legolcsóbb árrban.
Téli ruhák nyári gondozására elfogadtatnak.

Hirdetések
felvételnek a
kiadóban.

OSTENDE - KÁVÉHÁZ

RÁKÓCZY-UT 10.

Előkelő családok találkozóhelye.
Remek hideg vacsorák, melyet házilag francia szakácsom által készíttetek.

Estétkint

Bácskai Hasi Kálmán

a szabadkai és a Margitsziget közkövetelt cigányprimása teljes zenekarával hangversenyez.
Szíves pártfogást kér

Gross Ödön

az Ostende és a nyíregyházi Pannónia kávéházak tulajdonosa.
Telefon: 3-68, 86-40

Gyerünk a

'Gambrinus' étterembe

Erzsébet-körút és Wesselényi-utca sarok. — Az első korszak találkozó helye.

Naponta nagy katonazené.

Hetenként háromszor a budapesti I. honvéd gyalogezred zenekara játszik, dezzér Eötvös István karnagy vezetés alatt.

Fisférendű étterem. Kínáló konyha. Pompás italok.

Ön bérel egy olcsó zongorát vagy pianinót és kidob

havonta 12.— vagy 16.— korona kölcsöndíjat, végre pénzt kiadta, zongorája nincsen.

Ha fizet

havonta 20.— koronát, kap egy kiváló gyártmányu, legmodernebb, ércpánczéllökés, keresztthoros, új zongorát vagy pianinót, nem ir alá váltót, nem állít kezet, nem lekötelezette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. Il en ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

'MUSICA' részvénytársaság

(igazgató: STERNBERG DEZSÓ)
zongoraeladás és kölcsönző telephely. Ezen tölésérőnkül legkülönbözőbb gramofon- és művészelmezek föltárasítása.

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz. alatt
(Király-u. sarok, az Ország. Zeneakadémia közelében)
Telefon 4-81. Telefon 4-81.

Zongorák becserelése, javítása, hangolása legkülönbözőbb. — Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek

Járassa és olvassa a

Biztosítási és Közgazdasági Lapokat

Bpest, VI., Vörösmarty-u. 43. ■ minden szakember. ■ Bpest, VI., Vörösmarty-u. 43.

E lap 14 évi fennállása alatt fényesen beigazolta szükséges és nélkülözhetetlen voltát és méltán részszolgált arra a hatalmas pártfogásra, melyben a szakkörök részesítették és hivatalból is ajánlották. A lapot egy szerkesztőbizottság vezeti, így a lap — az oszták-magyar monarchia összes lapjai között

A szerkesztőség díjtalan felvilágosítást és tanácsot ad minden szakbavágó kérdésben.

a legjobban értesült szakújság

amely pontosan beszámol a biztosító intézetek működéséről, közli a kinevezéseket, előléptetéseket, fontosabb biztatlási pereket, híreket, belföldi eseményeket. „Külföld” rovatában beszámol az idegen országokban történetekről. A lap mindig friss, mindig változatos s hasznos

Előfizetési ára:
Egész évre... 12 K
Negyedévre ... 3 K

Előfizetési ára:
Egész évre... 12 K
Negyedévre ... 3 K

mert aki állást és tisztviselőt keres

a leghamarabb e lapnál érhet ezelt. A lap a leg-égibb és legelterjedtebb szakújság, melyet az összes pénzügyi vállalatok, bankok, biztosító intézetek, vidéki fő- és vezérügynökségek, gazdasági intézetek, olvasókörök jártnak és olvasnak. Nélkülözhetetlen minden biztosítási és pénzügyi szakembernek.

Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól

A szerkesztőség díjtalan felvilágosítást és tanácsot ad minden szakbavágó kérdésben.